

Svoboda volby v sociálních službách

11.listopadu 2005

V úterý 8. listopadu 2005 se v pražském Michnově paláci uskutečnila mezinárodní konference Svoboda volby ve veřejných službách, kterou pořádalo CEVRO - Liberálně-konzervativní akademie. Konference, kterou zahájil místopředseda PSP ČR a předseda CEVRO Ivan Langer, se zúčastnilo několik desítek expertů a politiků zabývajících se problematikou reformy sociálních služeb a vzdělávacího systému.

První panel byl věnován otázkám souvisejícím s rozšiřováním možnosti volby a posilováním osobní zodpovědnosti v oblasti sociálních služeb. Se svými příspěvky vystoupili pan **Andrew Haldenby**, ředitel britského konzervativního institutu *Reform*, paní **Alena Páralová**, poslankyně PSP ČR a stínová ministryně sociálních věcí ODS, pan **Christian Neuss**, ředitel finančního odboru úřadu práce v okrese Cáchy a paní **Corinne Tichit**, zástupkyně regionální samosprávy Marseille.

Druhý panel byl zaměřen na téma posilování možnosti volby v oblasti vzdělávání. Jako přednášející se ho zúčastnili pan **Mark Hoban**, poslanec britské Dolní sněmovny a stínový ministr školství Konzervativní strany, jeho stínový protějšek za ODS a poslanec **Walter Bartoš** a pan **Václav Klaus ml.**, ředitel Prvního obnoveného reálného gymnázia v Praze.

V diskusích, které následovaly po přednesení příspěvků, se přednášející a další účastníci konference snažili identifikovat a podrobněji **analyzovat možné nástroje, které by napomohly žádoucímu rozšíření možnosti volby ve veřejných službách a zároveň k posílení osobní zodpovědnosti a důstojnosti jejich uživatelů.** Diskutující se shodli na tom, že jedním z takových nástrojů, který je perspektivní a zároveň v zahraničí často využívaný, je systém poukázek (voucherů).

Voucher je cenným papírem, prostřednictvím kterého stát svěřuje jednotlivým občanům určitý podíl z veřejných financí na nákup služeb (sociálních, zdravotních, vzdělávacích), které jim nebo jejich dětem a dalším svěřeným osobám náleží. Pomocí voucherů dojde k přesměrování toku prostředků určených na veřejné služby přímo k jejich koncovým uživatelům. To pak uživatelům umožní svobodně si zvolit službu v takové podobě, jaká jim nejvíce vyhovuje.

Základním smyslem poukázek je umožnit individuálním uživatelům možnost svobodné volby poskytovatele služby, zvýšit konkurenční prostředí tím, že se do oblasti dříve ovládané státem

vtáhnou i nestátní poskytovatelé služeb (soukromé společnosti, neziskové organizace), omezit moc a rozsah státní administrativy a dát spotřebitelům do ruky nástroj, pomocí kterého budou moci lépe kontrolovat a ovlivňovat kvalitu poskytnutých služeb a účelné nakládání s veřejnými prostředky.

Zavedení voucherového systému do veřejných služeb v České republice (zejména do oblasti sociálních služeb) se jeví jako velmi žádoucí, neboť by tento krok pravděpodobně pomohl omezit mnoho negativních jevů, se kterými se uživatelé a nestátní poskytovatelé veřejných služeb v ČR v současnosti potýkají. Patří mezi ně především nízká efektivita státní správy, plýtvání a zneužívání veřejných prostředků, omezená možnost volby pro koncové uživatele a z toho vyplývající nedostatečná kvalita a rozmanitost poskytovaných služeb.

CEVRO